

8. Osamääränä sekaluku

- Kun jakolasku ei mene tasan, tulos voidaan merkitä sekalukuna.

66 kg mansikoita jaetaan 12 laatikkoon tasan. Kuinka monta kilogrammaa mansikoita tulee yhteen laatikkoon?

Osaan jo muuntaa murtoluvun sekaluvuksi!

$$\frac{7}{2} = 3\frac{1}{2}$$

$$\frac{66 \text{ kg}}{12}$$

$$\frac{66^{(2)}}{12} = \frac{33^{(3)}}{6} = \frac{11}{2} = 5\frac{1}{2}$$

Tulos: $5\frac{1}{2}$ kg

1. Laske päässä. Merkitse tulos sekalukuna. Rengasta tulos.

a. $\frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$

b. $\frac{9}{2} = 4\frac{1}{2}$

c. $\frac{13}{4} = 3\frac{1}{4}$

d. $\frac{31}{7} = 4\frac{3}{7}$

e. $\frac{23}{9} = 2\frac{5}{9}$

f. $\frac{42}{5} = 8\frac{2}{5}$

2. Supista niin monta kertaa kuin mahdollista. Laske sitten jakolasku. Merkitse tulos sekalukuna. Rengasta tulos.

a. $\frac{50}{20} = \frac{5}{2} = 2\frac{1}{2}$

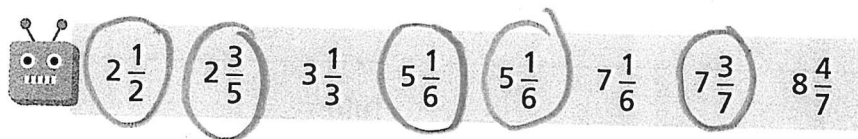
b. $\frac{40}{12} = \frac{20}{6} = \frac{10}{3} = 3\frac{1}{3}$

c. $\frac{93}{18} = \frac{31}{6} = 5\frac{1}{6}$

d. $\frac{104}{14} = \frac{52}{7} = 7\frac{3}{7}$

e. $\frac{124}{24} = \frac{62}{12} = \frac{31}{6} = 5\frac{1}{6}$

f. $\frac{390}{150} = \frac{39}{15} = \frac{13}{5} = 2\frac{3}{5}$

3. Merkitse lauseke ja laske. Rengasta tulos.

- a. Kauppias jakaa 42 kg mustikoita 8 rasiaan tasan. Kuinka monta kilogrammaa mustikoita yhteen rasiaan tulee?

$$\frac{42}{8} = \frac{21}{4} = 5\frac{1}{4}$$

Tulos:

$$5\frac{1}{4} \text{ kg}$$

- b. Torimyyjä myy 54 kg mansikoita. Mansikat on jaettu 12 rasiaan tasan. Kuinka monta kilogrammaa mansikoita on yhdessä rasiassa?

$$\frac{54}{12} = \frac{27}{6} = \frac{9}{2} = 4\frac{1}{2}$$

Tulos:

$$4\frac{1}{2} \text{ kg}$$

4. Laske vihkoosi. Rengasta tulos.

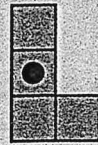
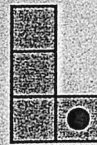
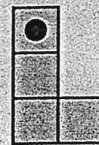
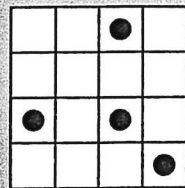
- a. Mansikoita on 86 kg. Ne jaetaan 12 laatikkoon tasan. Kuinka monta kilogrammaa mansikoita yhteen laatikkoon tulee?

- c. Perunoita on 148 kg. Niistä myydään puolet ja jäljelle jäävät perunat jaetaan kahdeksaan pussiin. Kuinka monta kilogrammaa yhteen pussiin tulee?

- d. Mansikoita on viisi laatikkoa. Jokaisessa laatikossa on 21 kg mansikoita. Mustikoita on kolme laatikkoa. Jokaisessa laatikossa on 17 kg mustikoita. Mansikat ja mustikat sekoitetaan. Ne jaetaan 32 laatikkoon tasan. Kuinka monta kilogrammaa marjoja yhteen laatikkoon tulee?

Täytä ruudukko annetuilla kuvioilla. Jokaista kuviota saa käyttää yhden kerran.

$$4\frac{1}{2} \text{ kg}$$

$$4\frac{7}{8} \text{ kg}$$

$$5\frac{1}{4} \text{ kg}$$

$$6\frac{5}{6} \text{ kg}$$

$$7\frac{1}{6} \text{ kg}$$

$$8\frac{1}{3} \text{ kg}$$

$$9\frac{1}{4} \text{ kg}$$

$$9\frac{2}{3} \text{ kg}$$

4

a) $\frac{86}{12} \stackrel{(2)}{=} \frac{43}{6} = 7\frac{1}{6}$ Tulos: $7\frac{1}{6}$ kg

b) $\frac{145}{15} \stackrel{(5)}{=} \frac{29}{3} = 9\frac{2}{3}$ Tulos: $9\frac{2}{3}$ kg

c) $\frac{148}{2} = 74$ (kg)

$\frac{74}{8} \stackrel{(2)}{=} \frac{37}{4} = 9\frac{1}{4}$ Tulos: $9\frac{1}{4}$ kg

d)

Mansikoita		mustikoita	
$5 \cdot 21$	+	$3 \cdot 17$	
= 105	+	51	= 156 kg

$\frac{156}{32} \stackrel{(2)}{=} \frac{78}{16} \stackrel{(2)}{=} \frac{39}{8} = 4\frac{7}{8}$

Tulos: $4\frac{7}{8}$ kg